

TERVISEAMET

Rain Laane
Tervisekassa
info@tervisekassa.ee
Lastekodu 48
10113, Tallinn

Meie 17.06.2024 nr 8.1-1/24/6455-1

Terviseameti ettepanek ahvirõugete vastase vaksineerimise kohta

Lugupeetud juhatuse esimees

2022-2023. aastatel esinenud ahvirõugete rahvusvaheline haiguspuhang sai alguse Kongo Demokraatlikust Vabariigist ning levis üle maailma. 2023. aasta lõpu seisuga esines haigestumist juba 117 riigis, kus registreeriti üle 93 000 laboratoorselt kinnitatud haigusjuhu.

Ajavahemikul 1.01.- 19.05.2024. a registreeriti maailmas 7396 ahvirõugete haigusjuhtu, neist 371 surmajuhtu (*case fatality ratio*-5,0). ECDC hinnangul on haigusjuhtude arv riskirühmade seas kasvamas.

Eestis on kokku registreeritud 11 ahvirõugete haigusjuhtu (2022. aastal). Kõik haigestunud kuulusid riskirühma. Arvestades tõusvat trendi Euroopas, ei ole ka meil haigusjuhtude esinemine ja kasv välistatud.

2022. a annetas Euroopa Komisjon Eestile ahvirõugete vastaseks vaksineerimiseks 1400 doosi vaktsiini JYNNEOS. 30.05.2022 andis immunoprofülaktika ekspertkomisjon soovitus vaksineerida kokkupuute järgselt:

- inimesi, kes on olnud lähikontaktis laboratoorselt kinnitatud¹ või tõenäolise ahvirõugete haigusjuhuga nakkusohtlikul perioodil;
- inimesi, kes töötasid isikukaitsevahendeid (IKV) kasutamata nakkusohtliku patsiendiga või nakkusohtliku materjaliga.

Aastatel 2022 -2024 on Eestis ahvirõugete vastu vaksineeritud 5 inimest kokkupuute järgselt, selleks kulus 9 vaktsiinidoosi. Vaktsiini varu on hetkel 1391 doosi, neist 500 doosi aeguvad 31.05.2027 ja ülejäänud 31.05.2025.

Võttes arvesse alljärgnevat:

- maailmas jätkub haigestumine ahvirõugetesse;
- haiguse Eestisse sissetoomise risk on täiesti olemas, eriti suvepuhkuste hooajal (haigestumise tõusu on eelmistel aastatel täheldatud juulikuus);
- haigestumine võib kulgeda raskelt;

- Eestis on nakkusarstide kinnitusel ahvirõugetesse haigestumise riskirühma kuuluvaid inimesi, kes on huvitatud kokkupuute eelsest vaktsineerimisest;
- Eestis on olemas ahvirõugete vaktsiini varu ja vaktsiini kasutamine on seni olnud madal;
- WHO Strategic Advisory Group of Experts on Immunization (SAGE) peab oluliseks nii kokkupuute eelset (profülaktilist) kui ka kokkupuute järgset vaktsineerimist, vt „Strategic framework for enhancing prevention and control of mpox, 2024–20271“
- 9.05.2024 toetas Eesti immunoprofülaktika ekspertkomisjon Terviseameti ja nakkusarstide ettepanekut võimaldada ahvirõugete vastast vaktsineerimist nii kokkupuute eelselt kui kokkupuute järgselt.

Teeme ettepaneku võimaldada riskirühma kuuluvate isikute ahvirõugete vastast vaktsineerimist ka kokkupuute eelselt ning jätkata kokkupuute järgse vaktsineerimisega vastavalt 30.05.2022 immunoprofülaktika ekspertkomisjoni soovitudele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mari-Anne Härma
peadirektori asetäitja

Irina Filippova
794 3526 Irina.Filippova@terviseamet.ee

¹ <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/376839/9789240092907-eng.pdf?sequence=1>